

Valgretsudvalget har fundet, at en ordning, hvorefter alle, der opholder sig i udlandet, uanset hensigt om tilbagevenden anses for at have fast bopæl i riget – selv i en kortere periode, f.eks. et eller to år efter udrejsen – ikke er forenelig med grundlovens § 29. Afgørende er efter udvalgets opfattelse, at ordningen – uanset om fast bopæl i riget anses for at foreligge i en kortere eller længere periode – vil indebære, at også personer, hvis fravær fra riget må forventes at blive af længerevarende og mere fast karakter, anses for at have fast bopæl i riget.

Valgretsudvalget har i den forbindelse været opmærksomt på, at professor, dr. jur. Hjalte Rasmussen i et notat af 29. august 2001 til underudvalget (FT 2000-01, Kommunaludvalget, B 144 – bilag 37) blandt andet har givet udtryk for den opfattelse, at man i hvert fald kan argumentere for en ordning svarende til den norske, hvorefter det alene er en betingelse for at bevare valgretten uanset udlandsophold, at den pågældende norske statsborger er født i Norge og engang har været registreret som bosat, selv kortvarigt, i Norge.

Valgretsudvalget har endvidere været opmærksomt på, at professor, dr. jur. Peter Germer i et notat af 6. september 2001 til underudvalget (FT 2000-01, Kommunaludvalget, B 144 – bilag 43) blandt andet har givet udtryk for den opfattelse, at der kan argumenteres for grundlovmæssigheden af en ordning, hvorefter danske statsborgere, der har haft bopæl i riget, kan anses for at have fast bopæl i riget i hvert fald i 8 år efter fraflytningen til udlandet.

Valgretsudvalget har i den forbindelse henledt opmærksomheden på den forskellige forfatningsmæssige regulering i de nordiske lande af et eventuelt bopælskrav som betingelse for valgret til de pågældende landes lovgivende forsamlinger. Den norske grundlov indeholder i modsætning til den danske grundlov ikke noget bopælskrav som betingelse for valgret til Stortinget. Hvorvidt norske statsborgere bosat i udlandet skal have valgret til Stortinget, overlades efter den norske grundlov til lovgivningsmagtens regulering. Den islandske grundlov indeholder et bopælskrav som betingelse for valgret til Altinget, men bopælskravet kan i modsætning til den danske grundlov fraviges ved lov.

Der henvises til betænkning nr. 1432/2003, kapitel 6.2.1., side 310-315, samt til betænkningens side 145-148 for en nærmere redegørelse for de synspunkter, Hjalte Rasmussen og Peter Germer har givet udtryk for.

3.2.3.2. Personer med dansk indfødsret, som agter at vende tilbage til riget inden for en længere periode end to år

Valgretsudvalget har i forlængelse af udvalgets vurdering af, at det vil være foreneligt med grundloven at anse personer, der agter at vende tilbage til riget inden for to år efter udrejsen, for at have fast bopæl i riget, jf. *afsnit 3.2.2.*, overvejet grundlovmæssigheden af en ordning, hvorefter personer, der agter at vende tilbage til riget inden for en længere periode end to år, anses for at have fast bopæl i riget uanset årsagen til udlandsopholdet. Om ordningens indhold henvises i øvrigt til *afsnit 3.2.2.1.*

Valgretsudvalget har fundet, at en ordning, hvorefter personer med dansk indfødsret, som opholder sig i udlandet, og som agter at vende tilbage til riget inden for en periode på op til to år, anses for at have fast bopæl i riget i denne periode, vil give anledning til betæneligheder af en sådan vægt, at ordningen ikke kan anses for at være forenelig med grundlovens § 29.

Valgretsudvalget har herved henvist til, at det efter udvalgets opfattelse vil være grundlovmæssigt udelukket at udstrække kredsen af personer, der anses for at have fast bopæl i riget til trods for, at deres fravær fra riget er af længerevarende og mere fast karakter, videre end den afgrænsning af kredsen, der med udvildelsen i 1980 allerede er sket efter folketingsvalglovens § 2, stk. 2, jf. også *afsnit 3.2.1.*

Valgretsudvalget har også lagt vægt på, at den lovbestemte ordning siden ændringen i 1980 af folketingsvalgloven har hvilet på et princip om, at vurderingen af midlertidighedsbetingelsen vedrører en periode på to år ad gangen.

Der henvises til betænkning nr. 1432/2003, kapitel 6.2.2. og 6.2.2.3., side 316-318 og side 321-322.

3.2.3.3. Personer med dansk indfødsret med arbejde i udlandet, som agter at vende tilbage til riget senere end to år fra udrejsen

Valgretsudvalget har overvejet grundlovmæssigheden af en ordning, hvorefter alle personer med dansk indfødsret, som opholder sig i udlandet som arbejdstager i en længere periode end to år efter udrejsen eller i en sådan periode driver selvstændig erhvervsvirksomhed, og som følgelig agter at vende tilbage til riget senere end to år fra udrejsen, anses for at have fast bopæl i riget.

Ordningen ville være et supplement til den ordning, Valgretsudvalget har vurderet som forenelig med grundloven, hvorefter alle personer med dansk indfødsret, der agter at vende tilbage til riget inden for to